

AUTOR: Aliona Cozonac

ACȚIONEAZĂ ASUPRA CO₂

Eseul vine să sistematizeze principalele realizări, acțiuni și măsuri care necesită a fi luate în regim de urgență, în domeniul problemelor legate de schimbările climatice atinse de către Republica Moldova în ultimii ani. Necesitatea evaluării rezultatelor obținute de țara noastră la capitolul reducerea emisiilor de CO₂ derivă din angajamentul îndeplinirii obiectivelor Republicii Moldova în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC), a cărei obiectiv final este de a stabiliza, concentrațiile de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice orice perturbare antropică periculoasă a sistemului climatic¹, dar și de simțul civic pe care-l trăiesc ca cetățean al acestei țări și de dorința sinceră de a contribui, la început informațional, la atenuarea schimbărilor climatice de la nivel individual și până la cel global.

În urma unei analize critice a situației politice, culturale, economice din țară, precum și a principalelor tendințe în materie de activități, preocupări, interese în rândul cetățenilor, în mod special, al tinerilor, se observă un interes sporit pentru alte domenii, cu mai puțin entuziasm fiind tratată situația climatică din țară. Este un segment ce prezintă subiect de dezbatere doar pentru instituțiile responsabile și abilitate în domeniu, și pentru persoanele a căror activități interacționează nemijlocit cu mediul și factorii acestuia. Este o realitate tristă și alarmantă pe care o trăim fiecare, prioritățile nu sunt stabilite corect, începând cu politicile pe care le promovează statul până la activitățile fiecărui cetățean în parte. Sunt încurajate și promovate lucruri materiale, un comportament axat pe distracții, lucruri superficiale, pe când realitatea vorbește despre necesitatea educării unui comportament responsabil, nemijlocit pentru mediul în care trăim. Este necesar de schimbări reale și durabile a activității noastre ca individ a acestei societăți pentru a îmbunătăți starea mediului în care trăim.

Acțiuni concrete a întreprins, țara noastră, în scopul îmbunătățirii stării climatice, a reducerii emisiilor de CO₂, precum și a asigurat pregătirea unei Strategiei de Dezvoltare cu Emisii Reduse în contextual dezvoltării durabile și întreprinderii unor acțiuni de atenuare adecvate la nivel național. Astfel Republica Moldova a elaborat și a prezentat către cea de-a 21 Conferință a Părților la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la Schimbarea Climei, care a avut loc în decembrie 2015, la Paris, documentul „Contribuția Națională Determinată Intenționată”, (CNDI) pentru noul Acord Climatic de la Paris, care are drept scop limitarea creșterii temperaturii medii globale sub 2 C, începând cu anul 2020.²

Astfel, Contribuția Națională Determinată Intenționată a Republicii Moldova este orientată spre reducerea necondiționată, către anul 2130, a emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră nete, cu nu mai puțin de 67% comparativ cu nivelul anului 1990, în susținerea efortului global privind menținerea tendinței de creștere a temperaturii medii globale către anul 2100, în limita de până la 2°C. Obiectivul de reducere a emisiilor ar putea crește până la 78% în mod condiționat - în conformitate cu un acord global, care ar aborda teme importante, așa ca resursele financiare cu costuri reduse, transferul de tehnologii și cooperarea tehnică, accesul la toate în măsură corespunzătoare cu provocările schimbării globale a climei.

Ținte intermediare au fost stabilite pentru anii 2020 și 2025 și prevăd reducerea emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră cu nu mai puțin de 65 % (până în 2020) și respectiv 69 % (până în 2025) comparativ cu nivelul anului de referință (1990), aceste ținte putând fi majorate în condițiile prezenței unui suport financiar mai considerabil prin intermediul mecanismelor internaționale de atenuare planificate a fi elaborate și aprobate în cadrul CONUSC.³

În vederea atingerii obiectivelor generale și specifice ale Strategiei de Dezvoltare cu Emisii Reduse a Republicii Moldova până în anul 2020, pentru fiecare sector examinat (energetica,

¹ Scorpan Vasile, Comunicarea națională ca mijloc de raportare în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la Schimbarea Climei (CONUSC), Chișinău, 2009.

² Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015.

³ Ibidem

transporturi, clădiri, industrial, agricol, forestier și deșeuri) au fost identificate acțiuni (tehnologii și/sau măsuri) de atenuare adecvate la nivel național⁴, așa dar:

Pentru combaterea schimbărilor climatice în industria energetică sunt disponibile soluții tehnice pentru: trecerea de la utilizarea cărbunelui la utilizarea gazelor naturale; energia nucleară; energie termică și electricitate din resurse regenerabile (hidrocentrale, centrale solare, centrale eoliene, centrale geotermale, biomasă); creșterea eficienței furnizării și distribuției; captarea și stocarea emisiilor de dioxid de carbon.

Opțiunile strategice **pentru combaterea schimbărilor climatice în agricultură** sunt: Reducerea emisiilor prin optimizarea tehnologiilor agricole pot fi reduce semnificativ emisiile de dioxid de carbon, metan și protoxid de azot; creșterea absorbției prin facilitarea captării dioxidului de carbon din atmosferă prin fotosinteză, dar și direct în sol prin asigurarea condițiilor favorabile; evitarea emisiilor reziduurile agricole, atât din cultura vegetală, cât și din zootehnie, precum și anumite recolte, pot fi utilizate ca surse de energie, evitându-se emisiile din descompunerea lor.

În transportul rutier, emisiile pot fi reduce prin reducerea încărcării vehiculelor din proiectare sau folosind materiale mai ușoare, creșterea eficienței în conversia combustibilului în energie. Conform estimărilor IEA, biocombustibilii au potențialul de a înlocui 10% din produsele derivate din petrol până în 2030. Acest potențial depinde de eficiența producției, progresul tehnologic, costuri și deciziile privind utilizarea terenurilor (pentru culturi alimentare sau pentru culturi energetice)⁵

Reducerea semnificativă a emisiilor naționale de gaze cu efect de seră este o consecință, în primul rând, a crizei economice care a urmat după destrămarea Uniunii Sovietice, fiind caracteristică întregii perioade de tranziție la o economie de piață în Republica Moldova (1991-2000).

Dezvoltarea economică accelerată, creșterea demografică fără precedent și industrializarea rapidă au creat o presiune enormă asupra ecosistemului global prin extragerea din mediu a unei cantități foarte mari de resurse greu regenerabile și prin eliminarea în mediu de produse improprii, toxice și nereciclabile care reduc capacitatea mediului de a menține echilibrul ecologic necesar supraviețuirii speciilor, inclusiv a oamenilor.

Combaterea schimbărilor climatice, rezultat al acumulării poluanților în atmosferă, este o acțiune deosebit de importantă, a cărei îndeplinire depinde de transpunerea cerințelor integrate în politica globală în măsuri concrete, aplicabile în diferite sectoare economice. În industria energetică astfel de măsuri vor viza utilizarea surselor de energie regenerabile și cu emisii reduce de dioxid de carbon, creșterea eficienței energetice și stocarea emisiilor. În agricultură și transporturi, printr-o abordare integrată se pot obține reduceri importante ale emisiilor. Implementarea acestor abordări necesită o serie de măsuri de sprijin cum sunt standardele, taxele, reglementările și investițiile pentru dezvoltarea infrastructurii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Scorpan Vasile, Comunicarea națională ca mijloc de raportare în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la Schimbarea Climei (CONUSC), Chișinău, 2009.
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015
3. IEA, World Energy Outlook. Executive Summary, 2015.
4. Strategia de dezvoltare cu emisii reduce a Republicii Moldova până în anul 2020

⁴ Strategia de dezvoltare cu emisii reduce a Republicii Moldova până în anul 2020

⁵ IEA, World Energy Outlook. Executive Summary, 2015